

19.12.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite LVM/1487/03/2016

Asia **OKM lausunto - Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta. Lausuntopyynnön johdosta opetus- ja kulttuuriministeriö esittää seuraavaa:

Esityksen pääasiallisen sisällön mukaan: ”Esityksellä täydennettäisiin Yleisradion tehtäviä siten, että niihin kuuluisi myös sananvapauden, korkeatasoisen journalismin ja median monimuotoisuuden edistäminen siltä osin kuin se on kilpailuoikeuden, valtiontukisääntelyn ja tekijänoikeuksien näkökulmasta. Ehdotettu tehtävä ei olisi osa julkisen palvelun tehtävää.” Opetus- ja kulttuuriministeriö huomauttaa, että edellä olevasta ensimmäisestä virkkeestä puuttuu mitä ilmeisimmin sana ”mahdollista”.

Ehdotuksen 7 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan: ”Julkisen palvelun tehtävänantoa tarkennetaan siten, että Yleisradion tulee tarjota julkisen palvelun sisältöpalveluja yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti. Ehdotettu muotoilu korvaa nykyisen muotoilun, jonka mukaan Yleisradio voi tarjota julkisen palvelun sisältöpalveluja yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja alueellisesti. Ehdotettu kirjaus ei poista alueellisen julkisen palvelun tarvetta osana maakunnallista palvelua, vaan määrittää ainoastaan julkisen palvelun alueellisen tehtävän täyttämisen vähimmäistason.”

Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että ehdotettu 7 §:n muutos ”tulee tarjota” (aiemmin ”voi tarjota”) vahvistaa Yleisradion julkisen palvelun tehtävää ja Yleisradion asemaa. Pykälän yksityiskohtaisten perustelujen ensimmäisen kappaleen jälkimmäisen virkkeen osalta jää kuitenkin epäselväksi, mikä on ”maakunnallisen palvelun” ja ”alueellisen tehtävän” keskinäinen suhde, ts. mikä on virkkeessä mainittu ”julkisen palvelun alueellisen tehtävän täyttämisen vähimmäistaso”.

Edelleen 7 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan: ”Julkisen palvelun ohjelmatoiminnan erityisiä tehtäviä tarkennetaan siten, että Yleisradion tehtävänä on

tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta. Kyseinen tehtävä korvaisi nykyisen tehtävän, jonka mukaan Yleisradion tulee tukea suvaitsevaisuutta ja monikulttuurisuutta.”

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää ohjelmatoiminnan erityisiä tehtäviä koskevaa tarkennusta tärkeänä ja merkittävänä sekä kulttuuriperinnön vaalimisen että suvaitsevaisuuden edistämisen näkökulmasta. Yleisradiolle asetettu velvoite lisätä kotimaisilta ja eurooppalaisilta riippumattomilta tuottajilta tekemiä ostoja edistää osaltaan näitä tavoitteita. Yleisradiolla on merkittävä rooli suomalaisen kulttuurin moninaisuuden sekä erityisesti audiovisuaalisen kulttuurin elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn edistämisessä.

Ehdotuksen 7 a §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan: ”Lakiin lisätään uusi 7 a §, jolla Yleisradion tehtäviä täydennetään siten, että niihin kuuluisi myös sananvapauden, korkeatasoisen journalismin ja median monimuotoisuuden edistäminen. Yleisradion tulisi näiden tavoitteiden edistämiseksi pyrkiä yhteistyöhön muiden tiedotusvälineiden kanssa siltä osin kuin se on kilpailuoikeuden, valtiontukisääntelyn ja tekijänoikeuksien näkökulmasta mahdollista. Yhteistyön tulee hyödyttää molempia osapuolia. Käytännössä tämä voisi tarkoittaa sitä, että Yleisradio tekee kaupallisten mediatoimijoiden kanssa tiivistä yhteistyötä esimerkiksi urheilutuotannossa sekä verkossa. Verkossa yhteistyö voisi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kaupallisten mediatoimijoiden sisältöjä linkitetään myös Yleisradion verkkosivuille. Yleisradio voisi lisäksi jakaa sisältöjä kaupallisille mediatoimijoille sekä hankkia näiltä uutis- ja ajankohtaismateriaalia molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla. Yhteistoimintaan voisi sisältyä myös yhteistä Yleisradion ja kaupallisten radiokanavien kuuntelututkimusten tekoa.”

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee ehdotusta, jolla Yleisradion tehtäviä täydennetään. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta edistettäessä ja Yleisradion ja kaupallisten mediatoimijoiden yhteistyön lisääntyessä Yleisradion roolin ja sen tuottamien aineistojen suhteen muiden tuottamiin aineistoihin tulee säilyä selvänä niin, että esimerkiksi Yleisradion verkkosivuilla kävijä ymmärtää, mikä aineisto on Yleisradion sisältöä ja mikä jonkun toisen tuottamaa sisältöä. On myös tärkeää huolehtia siitä, että mahdollinen ulkopuolinen sisältö ei ole ristiriidassa Yleisradion periaatteiden, arvojen eikä tehtävien kanssa. Sisältöjen jakamisessa muiden toimijoiden kanssa tulee huolehtia tekijänoikeuksien huomioon ottamisesta.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö pitää tärkeänä, että esityksen mukainen mahdollinen yhteistyö kaupallisten toimijoiden kanssa ei vaaranna monipuolista ja korkeatasoista urheilutuotantoa, joka ottaa asianmukaisesti huomioon eri kuluttajaryhmät yhdenvertaisuuden periaatteen mukaisesti.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Hallitussihteeri

Juho-Antti Jantunen

Tiedoksi Erityisavustajat
Opetus- ja kulttuuriministeriön osastot